

यमाय वायवे हे धर्म त्वां जुहोमि अयं वै यमो योऽयं पवतऽइति [१४. २. २. ११.] श्रुतेः । कीदृशाय यमाय अङ्गिरस्वते अङ्गिरसो मुनयोऽस्य सन्ति अङ्गिरस्वान् अयस्मयादीनि हृन्दसीति [पा० १. ४. २०.] भसंज्ञायां सस्य विसर्गाभावः । पितृमते पितरोऽस्य सन्ति पितृमान् अङ्गिरःपितृयुताय वातायेत्यर्थः ॥ ॥ वातनामानि समाप्तानि ॥ ॥ का० [२६. ६. २.] स्वाहा धर्मायेत्युपयमन्या सिञ्चति धर्मे । उपयमन्या सुचा सुकस्यं घृतं धर्मे सिञ्चतीत्यर्थः ॥ धर्माय स्वाहा एतदाज्यं सुद्धतमस्तु ॥ का० [२६. ६. ३.] स्वाहा धर्मः पित्रऽइति जपित्वातिक्रम्याश्चाव्याह धर्मस्य यजेति । अपसव्यवान्दक्षिणास्यः स्वाहेति मन्त्रं स्वरेण जपित्वा सव्येन जलं स्पृष्ट्वा धर्महस्तोऽतिक्रम्याश्चाव्य धर्मस्य यजेत्याहेत्यर्थः ॥ स्वाहा धर्मः पित्रे पित्र्यायास्तु ॥ १॥

विश्वा आशा दक्षिणसद्विश्वान्देवानयाडिह ।

स्वाहाकृतस्य धर्मस्य मधोः पिवतमश्विना ॥ १० ॥

का० [२६. ६. ४.] वषट्कृते जुहोति विश्वा आशा इति । वषट्कृते सति धर्मं जुहोतीत्यर्थः ॥ अश्विदेवत्यानुष्टुप् । इह यज्ञे दक्षिणसत् दक्षिणस्यां दिशि सीदति तिष्ठति दक्षिणसत् सर्वनाम्नो वृत्तिमात्रे पुंवद्भावः दक्षिणतः स्थितोऽध्वर्युर्विश्वाः सर्वाः आशाः दिशो विश्वान् सर्वान् देवान् च अयाह् अयाक्षीत् यजेर्लुडि चेलीपे वृषम् इष्टवान् दक्षिणतः स्थितो ह्याहुतीर्जुहोति (७.) । अतो ब्रवीमि हे अश्विना अश्विनौ स्वाहाकृतस्य वषट्कारानन्तरं हुतस्य मधोर्मधुरास्वादस्य धर्मं युवां पिवतम् कर्मणि षष्ठी ॥ १० ॥

a. दिवि धा इमं यज्ञमिमं यज्ञं दिवि धाः ।

b. स्वाहाग्नये यज्ञियाय शं यजुर्भ्यः ॥ ११ ॥

का० [२६. ६. ५.] दिवि धा इति त्रिरुत्कम्पयति । महावीरं त्रिवर्धं कम्पयति सकृन्मन्त्रेण द्विस्तूलीमिति सूत्रार्थः ॥ यजुर्धर्मदेवत्यं सामोक्षिक । हे महावीर इमं मदीयं यज्ञं त्वं दिवि द्युलोके धाः धेहि स्थापय इमं यज्ञं दिवि धा इति पुनरुक्तिरादरार्था अभ्यासे भूयांसमर्थं मन्यन्तऽइति [निरु० १०. ४२.] वचनात् ॥